

In een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) doe je meer dan Nederlands leren!

De onthaalklas in de basisschool OLV Van Ham in Mechelen werkt louter projectgericht. De kinderen leren er geen Nederlands in 'gewone' taallessen. Al doende en in een context leren (in een project) geeft veel meer resultaat.

■ ■ ■ Zelfvertrouwen is de eerste stap

Wanneer de kinderen nieuw zijn, zijn ze heel onzeker. Ze durven heel weinig, niet alleen bij leerkrachten, maar ook bij andere kinderen. Ze zijn bang om iets te zeggen, vooral om iets fout te zeggen. Door het werken met projecten beseffen de kinderen niet dat ze een heleboel nieuwe Nederlandse woorden leren en krijgen ze het gevoel iets te kunnen. Het geeft hen meer zelfverzekerdheid. Nederlands leren is trouwens in eerste instantie niet de hoofddoelstelling voor de onthaalleerkracht. Zelfvertrouwen krijgen is belangrijker. Afgelopen jaar maakte de leerkracht met haar kinderen een musical. Ze wonnen met dit project de ['Unizo Prijs Ondernemende School 2009'](#). We gaan in dit artikel vooral in op hoe de kinderen hun zelfvertrouwen opbouwen.

■ ■ ■ Kinderen zin geven om naar school te gaan

Voor de onthaalleerkracht bieden de uren die de kinderen naar de onthaalklas komen, een kans om hen te tonen dat ze graag gezien worden. De kinderen hebben nood aan een moment om te kunnen vertellen en om zichzelf te kunnen zijn. De uren in de onthaalklas vormen een moment waarop ze wat meer aandacht krijgen dan in de gewone klas. Omdat de groep veel kleiner is, kunnen ze eens stoom afdalen. Het is hun verzetje van de dag. De kinderen halen er energie uit.

De leerkracht hoopt zo de leerlingen meer te motiveren. De meeste van deze kinderen komen niet graag naar school, omdat ze de lessen niet begrijpen. Ze staan ook niet te springen om Nederlands te leren en zijn vaak gefrustreerd. Bij het minste dat fout loopt, reageren ze zich af. De eerste maanden zijn dan ook een hel voor hen. Veel kinderen zeggen dat ze hoofdpijn hebben als ze 's avonds naar huis gaan, omdat ze de hele dag hun best te moeten doen om Nederlands te begrijpen. Na verloop van tijd zie je de kinderen echter evolueren naar aangename en hulpvaardige kinderen.

De kinderen zijn zeker in het begin bang om uitgelachen te worden, omdat ze het Nederlands niet begrijpen. Ze voelen zich ook niet goed, omdat ze heel de tijd in een klas moeten zitten waar ze

nooit eens hun vinger kunnen opsteken, omdat ze niet weten waarover het gaat, omdat ze slechte toetsen terugkrijgen, ... Ze zitten in de klas, maar kunnen niet echt participeren, terwijl ze wel intelligent zijn en hun eigen talenten hebben. Er is misschien wel een vak dat het kind ligt, maar dat gaat vaak verloren tussen de andere vakken. Als het kind al veel slechte ervaringen met andere vakken heeft, kan de klasleerkracht niet altijd uithalen wat er inzit.

In de OKAN-klas hoeft de juf geen rekening te houden met de vakken waardoor ze veel meer kan inspelen op de kwaliteiten van elk kind.

De onthaalleerkracht geeft zoveel mogelijk positieve commentaar. De kinderen zitten in een kleine groep waardoor ze hun hart gemakkelijker kunnen luchten. Ze kunnen iets tien, of als het moet zelfs twintig, keer zeggen totdat iedereen hen begrijpt. In de klas heeft de klasleerkracht daar meestal geen tijd voor.

■ ■ ■ **OKAN-klas doet de kinderen groeien**

Vorig schooljaar staken de kinderen van de onthaalklas een heuse musical ineen. Wie graag weet hoe dat precies in zijn werk ging, vindt hierover meer details in [EE-magazine](#).

Om de kinderen van de OKAN-klas zelfvertrouwen te geven en hen gerust te stellen, deden er ook drie Nederlandstalige kinderen mee aan de musical. Voor de anderstalige nieuwkomers is het heel belangrijk om samen met Nederlandstalige kinderen te repeteren en te ondervinden dat ze niet worden uitgelachen. Dan pas beseffen ze dat ze iets kunnen en durven.

In het begin waren er wat problemen omdat een van de Nederlandstalige leerlingen van zichzelf vond dat hij goed kon acteren, zijn tekst niet hoefde te leren, de beste was... De juf heeft met hem een gesprek gehad en uitgelegd dat het net de bedoeling was hem erbij te halen opdat de kinderen zich meer op hun gemak zouden voelen. De leerkracht wees hem erop dat door de manier waarop hij nu praatte, de nieuwkomers zich nog kleiner gingen voelen. De leerling begreep dat en heeft de nieuwkomers van dan af heel hard aangemoedigd. Dit was opmerkelijk omdat hij uit een heel moeilijke thuissituatie komt en een wat opvliegend karakter heeft. Tijdens het maken van

de musical hebben de andere leerlingen daar echter niets van gemerkt. Hij was heel behulpzaam en bemoederde zelfs de kinderen. Uiteindelijk had hij er voor zichzelf ook veel aan en kreeg hij veel complimentjes van andere leerkrachten.

Via de musical leren de kinderen Nederlands terwijl ze dat eigenlijk niet doorhebben. Ze leren zeer veel nieuwe woorden op een natuurlijke manier, die ze anders in een gewone taalles nooit zouden leren. Er gaat ook veel aandacht naar welbevinden, respect voor elkaar en leren samenwerken.

De onthaalleerkracht vindt het niet zo erg als een kind op het einde van het schooljaar niet het Nederlands spreekt dat ze voor dat kind voor ogen had. Ze zou het erger vinden als een kind zich niet goed zou voelen in haar klas. De leerlingen komen natuurlijk niet allemaal even graag, maar het is uiteindelijk wel de bedoeling dat iedereen graag komt.

In het begin wilden de oudste jongens bijvoorbeeld niet meedoen met de musical. Ze wilden wel het decor maken en waren daar ook heel goed in. Na verloop van tijd wilden ze toch iets op het podium doen, maar dan zonder tekst! Ze kozen ervoor om een uur lang naast de poort van het kasteel te staan, gekleed als soldaat. Ze zochten zelf uit hoe ze eruit moesten zien als soldaat, welke kleren ze daarvoor moesten aantrekken, ...

■ ■ ■ **Schitteren op het podium ...**

Tussen de lijnen door kan je al lezen dat dit een geslaagd project was. De kinderen waren heel gemotiveerd. Ze stonden te springen om tijdens de speeltijden verder te doen. Ze kwamen zelf met voorstellen en vroegen of hun vriendje niet mocht meedoen. Dit toont dat ze er ontzettend mee bezig waren en dat ze geïntegreerd raakten in de groep.

Op het einde van het jaar hadden veel kinderen goede punten; wat in het verleden niet altijd zo was. Ze leerden taal op een heel andere manier én raakten gemotiveerd. En dat is het belangrijkste om hen te doen slagen. Ook al missen de kinderen nog veel basiswoordenschat, dan helpt hun motivatie om toch mee te kunnen in de gewone lessen.

Gerlinde Snoeck, medewerker Steunpunt GOK.